

ZAKON

O UPRAVNIM SPOROVIMA

I - TEMELJNE ODREDBE

^lanak 1.

Radi ostvarivanja sudske zaštite prava građana, gospodarskih i drugih društava, ustanova i drugih pravnih osoba (u daljnjem tekstu: pravne osobe) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), kantonu, gradu i općini i radi osiguranja zakonitosti, sudovi u upravnim sporovima odlučuju o zakonitosti akata kojima organi uprave i službe za upravu u općini i gradu (u daljnjem tekstu: služba za upravu), odnosno gospodarska i druga društva, ustanove i druge pravne osobe koje imaju javne ovlasti (u daljnjem tekstu: institucije koje imaju javne ovlasti) rješavaju o pravima i obvezama pojedinaca i pravnih osoba u pojedinačnim upravnim stvarima.

^lanak 2.

Pravo pokretanja upravnoga spora ima pojedinac ili pravna osoba ako smatra da joj je upravnim aktom povrijeđeno koje pravo ili neposredni osobni interes utemeljen na Zakonu, te pod istim uvjetima pojedinac ili pravna osoba koji su sudjelovali u upravnom postupku radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa (zainteresirana osoba).

Tijelo uprave, služba za upravu, poslovna jedinica gospodarskih i drugih društava, naselje ili skupina osoba i slično, iako nemaju svojstvo pravne osobe, mogu pokrenuti upravni spor, ako mogu biti nositeljima prava i obveza o kojima se rješava u upravnome postupku.

Upravni spor može pokrenuti i nadležni pravobranitelj kada je upravnim aktom povrijeđen Zakon na teritoriji Federacije, kantona, grada ili općine koju on po Zakonu zastupa, kao i u drugim slučajevima određenim Zakonom.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka sva tijela uprave, službe za upravu i pravne osobe dužni su o takvim aktima, kada za njih doznaju, izvijestiti nadležnoga pravobranitelja.

Upravni spor može pokrenuti i ombudsman, a i intervenirati u postupku koji je u tijeku kad u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti nađe da je upravnim aktom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, prava i slobode pojedinca zajamčeni Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustav Federacije) i instrumentima navedenim u Aneksu toga Ustava.

^lanak 3.

Presude sudova donijete u upravnim sporovima obvezne su.

^lanak 4.

Pod pojmom tijelo, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se tijela uprave i upravne ustanove Federacije i kantona, gradonačelnik i općinski načelnik i gradske i općinske službe za upravu, kao i institucije koje imaju javne ovlasti kad u provedbi javnih ovlasti rješavaju u upravnim stvarima (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

II - NADLEŽNOST

^lanak 5.

Upravne sporove rješava kantonalni sud, i to prema sjedištu prvostupanjskoga tijela, odnosno njegove organizacijske jedinice.

^lanak 6.

U upravnim sporovima sudi sudac pojedinac. Iznimno, u slo`enim predmetima upravnoga spora sudi se u vije}u od trojice sudaca, o ~emu odlu~uje predsjednik vije}a za upravne sporove.

^lanak 7.

Sukob nadle`nosti izme}u kantonalnih sudova glede rje{avanja upravnoga spora rje{ava Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud Federacije).

Rje{enje iz stavka 1. ovoga ~lanka je pravomo}no i obvezuju}e.

III - UPRAVNI SPOR

^lanak 8.

Upravni spor mo`e se voditi samo protiv upravnoga akta.

Upravni akt, u smislu ovoga Zakona, jeste akt kojim nadle`no tijelo iz ~lanka 4. ovoga Zakona rje{ava o izvjesnom pravu ili obvezi pojedinca ili pravne osobe u kojoj upravnoj stvari (u daljnjem tekstu: upravni akt).

^lanak 9.

Upravni spor mo`e se pokrenuti protiv upravnoga akta koji je donijet u drugom stupnju.

Upravni spor mo`e se pokrenuti i protiv prvostupanjskoga upravnog akta, ako Zakonom nije dopu{tena `alba na taj akt u upravnome postupku.

^lanak 10.

Upravni spor se pokrenuti mo`e i kada nadle`no tijelo o zahtjevu, odnosno o `albi stranke, nije donijelo odgovaraju}i upravni akt u upravnome postupku, pod uvjetima odre}enim u ~lanku 20. ovoga Zakona, i da se stranka prethodno pisano obratila nadle`noj upravnoj inspekciji koja u roku od 30 dana nije postupila po njezinu zahtjevu.

^lanak 11.

Upravni spor se ne mo`e voditi:

- 1) protiv akata donijetih u stvarima u kojima je sudska za{tita osigurana izvan upravnoga spora;
- 2) protiv akata donijetih u stvarima o kojima se po izri~itoj odredbi Zakona ne mo`e voditi upravni spor;
- 3) u stvarima o kojima izravno, na temelju ustavnih ovlasti, odlu~uju domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili predsjednik Federacije Bosne i Hercegovine i jedan od potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno zakonodavno tijelo kantona.

U stvarima iz to~. 2) i 3) stavka 1. ovoga ~lanka mo`e se voditi upravni spor kada je nadle`no tijelo pri dono{enju upravnoga akta prekora~ilo granice svoje nadle`nosti ili upravni akt nije donijelo izravno na temelju ustavnih ovlasti.

^lanak 12.

Upravni akt mo`e se pobijati:

- 1) ako akt sadr`i takve nedostatke koji sprje~avaju ocjenu njegove zakonitosti ili nedostatke koji ga ~ine ni{avnim;

- 2) ako u aktu nije nikako ili nije pravilno primijenjen Zakon, propis temeljen na Zakonu ili opći akt;
- 3) ako je akt donijet od nenadležnog tijela;
- 4) ako se u upravnome postupku koji je prethodio aktu nije postupilo po pravilima postupka, a naročito ako činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, ili ako je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak glede činjeničnog stanja;
- 5) ako je nadležno tijelo, rješenje po slobodnoj ocjeni, prekoračilo granice ovlasti koje su mu dane pravnim propisima i odlučilo suprotno cilju u kome je ovlast dana.

Članak 13.

U upravnome sporu može se tražiti i povrat oduzetih stvari, kao i naknada štete koja je tužitelju nanijeta izvršenjem upravnoga akta koji se osporava.

Članak 14.

Tužitelj u upravnome sporu može biti pojedinac, pravna osoba i druge osobe iz članka 2. ovoga Zakona, pod uvjetima utvrđenim tom odredbom.

Članak 15.

Kad je pojedincu učlanjenom u neku društvenu organizaciju ili udrugu građana koja prema svojim pravilima (statutu) ima zadatku štiti određena prava i interese svojih članova, upravnim aktom povrijeđeno koje takvo pravo ili interes, ta društvena organizacija odnosno udruga građana može, po pisanome pristanku svoga člana, u njegovo ime podnijeti tužbu i voditi upravni spor protiv takvog upravnoga akta.

Organizacija odnosno udruga iz stavka 1. ovoga članka može u svakom stadiju postupka, s pravima sporednoga umjetka, stupiti u već pokrenuti spor na strani takvoga pojedinca i u njegovu korist poduzimati sve radnje i koristiti sva pravna sredstva, ukoliko to nije u suprotnosti s izjavama i postupcima samoga pojedinca.

Članak 16.

Tužena strana u upravnome sporu je tijelo čiji se upravni akt osporava.

Članak 17.

Tužba, po pravilu, ne sprječava izvršenje upravnoga akta protiv koga je podnijeta, ako Zakonom nije drukčije određeno.

Po zahtjevu tužitelja, tijelo nadležno za provedbu izvršenja osporenog upravnog akta odgoditi izvršenje do donošenja sudske odluke, ako bi izvršenje nanijelo tužitelju štetu koja bi se teško mogla popraviti, a odgoda nije protivna javnome interesu, niti bi se odgodom nanijela veća nenaknadiva šteta protivnoj stranci. Uz zahtjev za odgodom mora se priložiti dokaz o podnijetoj tužbi. Po svakom zahtjevu nadležno tijelo mora donijeti rješenje najkasnije u roku od tri dana od primitka zahtjeva za odgodom izvršenja.

Nadležno tijelo iz stavka 2. ovoga članka može i iz drugih razloga odgoditi izvršenje osporenog upravnog akta do donošenja sudske odluke, ako to javni interes dozvoljava.

Pod uvjetima iz st. 2. i 3. ovoga članka o odgodi izvršenja upravnoga akta protiv kojega je podnijeta tužba može odlučiti i nadležni sud kome je tužba podnijeta, ako to pisano zatraži tužitelj. Ovaj zahtjev tužitelj može podnijeti samo ako prethodno nije tražio odgodu izvršenja rješenja kod tijela iz stavka 2. ovoga članka.

IV - POSTUPAK

^lanak 18.

Upravni spor pokre}e se tu`bom.

Tu`ba se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave upravnoga akta stranci koja podnosi tu`bu.

Rok iz stavka 2. ovoga ~lanka vrijedi i za nadle`noga pravobranitelja i ombudsmana kada su ovla{teni podnositi tu`bu ako im je upravni akt dostavljen, a ako im akt nije dostavljen, tu`bu mogu podnijeti u roku od 60 dana od dana dostave upravnoga akta stranci u ~iju je korist upravni akt donijet.

^lanak 19.

Tu`ba se predaje nadle`nome sudu izravno ili mu se {alje po{tom preporu~eno.

Tu`ba se mo`e izjaviti i na zapisnik kod nadle`noga suda ili ma kog drugog suda. Dan predaje tu`be po{ti preporu~eno, odnosno dan izjavljivanja tu`be na zapisnik smatra se danom predaje nadle`nome sudu.

Ako tu`ba nije predana nadle`nome sudu nego drugome tijelu, a dospije nadle`nome sudu poslije isteka roka za podno{enje tu`be, smatrat }e se da je na vrijeme podnijeta ako se njezino podno{enje tome tijelu mo`e pripisati neznanju ili o~itoj oma{ci podnositelja tu`be.

Za osobe koje se nalaze u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine na obveznoj vojnoj slu`bi, dan predaje tu`be vojnoj postrojbi, odnosno vojnoj ustanovi ili sto`eru, smatra se danom predaje nadle`nome sudu.

Odredba stavka 4. ovoga ~lanka odnosi se i na ostale osobe u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine na slu`bi u vojnim postrojbama, odnosno vojnim ustanovama ili sto`erima, u mjestima u kojima ne postoji redovna po{ta.

Za osobe kojima je oduzeta sloboda dan predaje tu`be upravi ustanove u kojoj se te osobe nalaze smatra se danom predaje nadle`nome sudu.

^lanak 20.

Ako u upravnome postupku drugostupanjsko tijelo nije u roku od 30 dana ili u posebnim propisom odrelenom kra}em roku donijelo rje{enje po `albi stranke protiv prvostupanjskoga rje{enja, a ne donese ga ni po zahtjevu upravne inspekcije kojoj se stranka obratila sukladno ~lanku 10. ovoga Zakona, stranka mo`e pokrenuti upravni spor kao da joj je `alba odbijena.

Na na~in propisan u stavku 1. ovoga ~lanka stranka mo`e postupiti i kad, po njezinu zahtjevu, u upravnome postupku nije donijelo rje{enje prvostupanjsko tijelo protiv ~ijeg akta Zakonom nije dopu{tena `alba.

Ako u upravnome postupku prvostupanjsko tijelo protiv ~ijeg je akta `alba dopu{tena nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom odrelenom kra}em roku donio rje{enje po zahtjevu, stranka ima pravo obratiti se svojim zahtjevom drugostupanjskome tijelu. Protiv rje{enja drugostupanjskoga tijela stranka mo`e pokrenuti upravni spor, a mo`e ga, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga ~lanka, pokrenuti i ako drugostupanjsko tijelo ne donese rje{enje u propisanome roku.

^lanak 21.

U tu`bi se mora navesti: ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedi{te tu`itelja i tu`enog, broj i datum upravnoga akta protiv koga je tu`ba podnijeta, zakonski razlog za pobijanje upravnoga akta, kao i u kom se pravcu i opsegu predla`e poni{tenje upravnoga akta i potpis podnositelja. Uz tu`bu se mora podnijeti upravni akt u izvorniku ili prijepisu, odnosno preslici.

Ako se tu`bom tra`i povrat stvari ili naknada {tete, mora se prilo`iti i odreleni zahtjev glede stvari ili visine pretrpljene {tete.

Uz tu`bu se podnosi i po jedan prijepis tu`be i privitka za tu`eno tijelo i za svaku zainteresiranu osobu, ako takvih osoba ima.

^lanak 22.

U tu`bi se ne mogu iznositi nove ~injenice i predlagati novi dokazi, osim ako nesumnjivo ukazuju da je ~injeni~no stanje o~ito druk~ije od onoga koje je utvr`eno u upravnome postupku i pod uvjetom da tu`itelj pru`i dokaze kako ih bez svoje krivnje nije mogao iznijeti, odnosno predlo`iti do okon~anja upravnoga postupka.

Svaka stranka du`na je dokazati ~injenice na koje se poziva. Ako stranka ne predo~i dokaze za svoje navode ili se na temelju izvedenih dokaza ne mo`e sa sigurno { }u utvrditi neka odlu~na ~injenica, o njezinu postojanju sud }e rije{iti primjenom pravila o teretu dokazivanja.

^lanak 23.

Tu`itelj mo`e odustati od tu`be sve do dono{enja sudske odluke o ~emu sudu podnosi pisani podnesak ili daje izjavu na zapisnik kod suda, u kom slu~aju nadle`ni sud rje{enjem obustavlja postupak.

^lanak 24.

Ako je tu`ba nepotpuna ili nerazumljiva, sud }e, prema potrebi, pozvati tu`itelja i preko drugoga suda da u ostavljenom roku ukloni nedostatke tu`be. Pri tome }e ga pou~iti {to i kako treba u~initi i ukazati mu na posljedice koje }e nastati ako ne postupi po tra`enju suda.

Ako tu`itelj u ostavljenom roku ne ukloni nedostatke tu`be, a oni su takvi da sprije~avaju rad suda, sud }e rje{enjem odbaciti tu`bu kao neurednu.

^lanak 25.

Nadle`ni sud }e rje{enjem odbaciti tu`bu ako ustvrdi:

- 1) da je tu`ba nepravodobna (~lanak 18.), prijevremena (~lanak 10.) ili podnijeta od neovla{tene osobe (~lanak 2.);
- 2) da akt koji se tu`bom osporava nije upravni akt (~lanak 8.);
- 3) da je o~ito da se upravnim aktom koji se tu`bom osporava ne dira u pravo tu`itelja ili u njegov izravni osobni interes temeljen na Zakonu (~lanak 14.);
- 4) da se protiv upravnoga akta koji se tu`bom osporava mogla izjaviti `alba, ali da `alba nije izjavljena (~lanak 9.);
- 5) da je rije~ o stvari o kojoj se, prema odredbama ovoga Zakona, ne mo`e voditi upravni spor (~lanak 11.);
- 6) da ve } postoji pravomo }na sudska odluka donijeta u upravnome sporu o istoj stvari.

Zbog razloga iz stavka 1. ovoga ~lanka nadle`ni sud odbacit }e tu`bu u svakom stadiju postupka.

^lanak 26.

Ako nadle`no tijelo za vrijeme sudskog postupka donese drugi upravni akt kojim se mijenja ili stavlja izvan snage upravni akt protiv koga je upravni spor pokrenut te ako u slu~aju iz ~lanka 20. ovoga Zakona naknadno donese upravni akt, to je tijelo du`no, pored tu`itelja, jednovremeno pisano izvijestiti i sud pred kojim je spor pokrenut, s tim da sudu dostavi i novi upravni akt. Sud }e, u tom slu~aju, pozvati tu`itelja da u roku od 15 dana pisano izjavi je li naknadno donijetim upravnim aktom zadovoljan ili ostaje pri tu`bi i u kom opsegu, odnosno pro{iru je li tu`bu i na novi upravni akt.

Ako tužitelj izjavi da je naknadno donijetim upravnim aktom zadovoljan ili ako ne daje izjavu u roku iz stavka 1. ovoga članka, nadležni je sud donijeti rješenje o obustavi postupka.

Ako tužitelj izjavi da novim upravnim aktom nije zadovoljan, sud je nastaviti postupak.

Članak 27.

Ako tužbu ne odbaci po članku 24. stavak 2. ili po članku 25. ovoga Zakona, sud je po jedan prijepis tužbe s privicima dostaviti na odgovor tijelu kojemu se upravni akt osporava (u daljnjem tekstu: tužena strana) i zainteresiranim osobama, ako takvih osoba ima.

Odgovor na tužbu daje se u roku kojega sud odredi u svakom pojedinom slučaju. Taj rok ne može biti dulji od 20 dana.

U roku iz stavka 2. ovoga članka tužena je strana dužna sudu poslati sve spise koji se odnose na predmet. Ako tužena strana u tome roku ne pošalje spise predmeta ili ako izjavi da ih ne može poslati, sud može riješiti stvar i bez spisa ako se tužbom pobija osporeni akt samo iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava.

Ako se osporeni akt pobija iz drugih razloga, sud ne može stvar riješiti bez spisa, pa propuštanjem dostave spisa sudu odgovorna osoba tuženog tijela može biti povreda službene dužnosti.

Pisani prijedlog za pokretanje stegovnoga postupka protiv odgovorne osobe za tešku povredu službene dužnosti iz stavka 4. ovoga članka podnosi sud, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, prvostupanjskom stegovnom tijelu koji je po prijedlogu dužan donijeti rješenje o pokretanju stegovnoga postupka protiv odgovorne osobe.

O podnijetom prijedlogu za tešku povredu službene dužnosti protiv odgovorne osobe u nadležnome tijelu, sud je pisano obavijestiti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) odnosno vladu kantona, a u gradu i općini gradsko odnosno općinsko vijeće, ovisno koje je tijelo u pitanju, kako bi ta tijela u okviru svojih ovlasti poduzela odgovarajuće mjere da nadležno tijelo dosljedno postupi po traženju suda.

Članak 28.

O upravnim sporovima sud rješava nejavno, po sucu pojedincu ili u sjednici.

Ako stranka u sporu zatraži da nazoči nejavnome rješenju ili da se u predmetu održi javna rasprava, sud je dužan izvijestiti stranke i zainteresirane osobe, ako ih ima, o datumu nejavnoga rješenja i njihovu pravu da tome rješenju nazoče, odnosno održati usmenu raspravu javno (u daljnjem tekstu: rasprava).

Stranke u sporu mogu zatražiti da nazoče nejavnome rješenju ili da se u predmetu održi javna rasprava samo u tužbi ili odgovoru na tužbu.

Kada je u predmetu odlučivano nejavno, u sjednici ili po sucu pojedincu, sud može, ako su za to ispunjeni uvjeti, poništiti osporeni upravni akt i prvostupanjski upravni akt ako je i on sadržavao iste nedostatke i predmet vratiti tuženom ili prvostupanjskom tijelu na ponovno rješenje kada ocijeni da je on brže i učinkovitije provesti postupak i odlučiti o upravnoj stvari.

Članak 29.

U slučaju iz stavka 2. članka 28. ovoga Zakona sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća, odredit će dan rasprave ili nejavnoga rješenja i na raspravu odnosno nejavno rješenje pozvati stranke i zainteresirane osobe, ako takvih osoba ima.

U pozivu za raspravu sud je izvijestiti stranke da su na raspravi dužne predložiti sve dokaze o činjenicama na kojima temelje svoje zahtjeve i navode.

Članak 30.

Raspravom rukovodi sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

O raspravi se vodi zapisnik u koji se unose samo bitne činjenice i okolnosti, kao i izreka odluke. Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća, odnosno sudac pojedinac i zapisničar.

Članak 31.

Izostanak stranke s rasprave ne zadržava rad suda. Zbog izostanka stranaka sa rasprave ne može se uzeti da su stranke odustale od svojih zahtjeva, već se njihovi podnesci pročitati.

Ako na raspravu ne dođe ni tužitelj ni tužena strana, sud će raspraviti spor i bez nazočnosti stranaka.

Članak 32.

Na raspravi koja se održava pred vijećem prvo dobiva riječ član sudskoga vijeća koji je izvjestitelj.

Izvjestitelj izlaze stanje i bit spora, ne daju ni svoje mišljenje. Poslije toga daje se riječ tužitelju da obrazloži tužbu, pa zastupniku tužene strane i zainteresiranim osobama da obrazlože svoja gledišta.

Članak 33.

Sud rješava spor, po pravilu, na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnome postupku.

Kada sud na raspravi ustvrdi drukčije činjenično stanje u odnosu na činjenično stanje utvrđeno u upravnome postupku i otkloni povredu pravila upravnoga postupka, poništava osporeni upravni akt i prvostupanjski upravni akt ako je i on sadržavao iste nedostatke, te sam rješava upravnu stvar.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka sud utvrđuje činjenično stanje, po pravilu, na raspravi, ili preko jednog člana sudskoga vijeća, ili preko drugoga suda. Na raspravu se poziva i stranka. Ako sud činjenično stanje utvrđuje preko drugoga suda, taj sud je obavezan postupiti po zahtjevu zamolbenog suda i izvijestiti stranke da mogu nazočiti ročištu za izvođenje dokaza.

Članak 34.

Zakonitost osporenog upravnoga akta sud ispituje u granicama zahtjeva iz tužbe i pri tome je vezan razlozima tužbe.

Ako sud po zahtjevu iz tužbe ustvrdi da je osporeni upravni akt ništavan, poništava ga, a ako su razlozi ništavosti sadržani i u prvostupanjskome upravnom aktu, poništava i taj akt.

Članak 35.

Kada odlučuje u vijeću, sud donosi presudu, odnosno rješenjem glasova sudskoga vijeća.

O vijećanju i glasovanju vodi se posebni zapisnik, koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar.

Vijećanje i glasovanje obavlja se bez nazočenja stranaka.

Članak 36.

Sud rješava spor presudom.

Presudom se tužba uvažava ili odbija kao neutemeljena.

Ako se tu`ba uva`ava, presudom se upravni akt poni{tava i rje{ava upravna stvar u slu~ajevima iz ~lanka 33. st. 1. i 2. ovoga Zakona i drugim slu~ajevima predvi`enim ovim Zakonom. Takva presuda u svemu zamjenjuje poni{teni upravni akt.

Kad je tu`ba podnijeta na temelju ~lanka 20. ovoga Zakona, a sud na|e da je opravdana, presudom }e uva`iti tu`bu i odrediti u kojem }e smislu nadle`no tijelo donijeti rje{enje.

Ako nadle`no tijelo ne postupi po presudi iz stavka 4. ovoga ~lanka, odgovorna osoba u tome tijelu ~ini te{ku povredu slu`bene du`nosti protiv koje je nadle`ni sud du`an pokrenuti stegovni postupak u smislu ~lanka 27. st. 5. i 6. ovoga Zakona.

Presudom kojom se osporeni upravni akt poni{tava i rje{ava upravna stvar ili samo poni{tava, sud }e odlu-iti i o zahtjevu tu`itelja za povratom stvari, odnosno za naknadom {tete, ako podaci postupka pru`aju za to pouzdani temelj. U protivnome, sud }e uputiti tu`itelja da svoj zahtjev ostvaruje u parnici.

U slu~ajevima u kojima se ne odlu~uje presudom, sud donosi rje{enje.

^lanak 37.

Ako je odr`ana rasprava, sud }e donijeti odluku i izraditi pisani otpravak najkasnije u roku od 30 dana od dana zaklju~enja rasprave.

Nakon zaklju~enja rasprave sud }e nazo~ne stranke izvijestiti o datumu kada su du`ne preuzeti odluku. Ako jedna od stranaka nije nazo~ila raspravi, sud }e je pisano izvijestiti o datumu preuzimanja odluke.

Stranke, odnosno njihovi zastupnici ili punomo}nici, du`ni su sami preuzeti odluku u zgradi suda, te im sud ne}e dostavljati odluku prema drugim zakonskim pravilima o dostavi pismena.

^lanak 38.

Odluke suda donijete nejavno, u sjednici ili po sucu pojedincu i druga pismena, sud }e dostaviti strankama izravno u sudu, putem po{te ili na drugi na~in odre|en Zakonom.

^lanak 39.

Presuda, odnosno rje{enje sadr`i: ozna~enje suda, broj i datum, uvod koji obuhva}a ime i prezime predsjednika vije}a, ~lanova vije}a odnosno suca pojedinca i zapisni~ara, ozna~enje stranaka i njihovih zastupnika, kratko ozna~enje predmeta spora i dan kada je presuda odnosno rje{enje donijeto, izreku i obrazlo`enje. Izreka mora biti odvojena od obrazlo`enja. U presudi se moraju cijeliti svi navodi tu`be.

Izvornu presudu odnosno rje{enje potpisuju predsjednik vije}a i zapisni~ar, odnosno sudac pojedinac ako je donio odluku bez nazo~nosti stranaka ili nejavno.

Presuda odnosno rje{enje izdaje se strankama u ovjerenu prijepisu.

V - PRAVNI LIJEKOVI

1. @alba

^lanak 40.

Protiv odluke donijete u upravnome sporu ne mo`e se izjaviti `alba.

2. Zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke

^lanak 41.

Protiv pravomo}ne odluke kantonalnoga suda donijete u upravnome sporu stranka mo`e podnijeti zahtjev za izvanrednim preispitivanjem sudske odluke (u daljnjem tekstu: zahtjev za izvanredno preispitivanje) Vrhovnome sudu Federacije ili kantonalnom sudu.

Vrhovnome sudu Federacije stranka mo`e podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje zbog povrede federalnoga zakona ili drugog federalnog propisa ili zbog povrede pravila federalnoga zakona o postupku koja je mogla biti od utjecaja na rje{enje stvari putem kantonalnog suda.

Kantonalnom sudu stranka mo`e podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje zbog povrede kantonalnoga zakona ili drugih kantonalnih propisa ili zbog povrede pravila federalnoga zakona o postupku koja je mogla biti od utjecaja na rje{enje stvari.

Zahtjev za izvanredno preispitivanje ne mo`e se podnijeti zbog povrede pravila postupka koja se odnosi na pogre{no ili nepotpuno utvr}eno ~injeno stanje.

^lanak 42.

Zahtjev za izvanredno preispitivanje predaje se na na~in odre|en u ~lanku 19. ovoga Zakona kantonalnom sudu protiv ~ije odluke se podnosi zahtjev.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga ~lanka mo`e se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostave stranci sudske odluke protiv koje se podnosi zahtjev.

O zahtjevu za izvanredno preispitivanje odlu~uje nadle`ni sud u vije}u od trojice sudaca.

Kada o zahtjevu za izvanredno preispitivanje iz stavka 3. ~lanka 41. ovoga Zakona odlu~uje kantonalni sud, taj sud odlu~uje u vije}u sastavljenom od trojice sudaca koji nisu sudjelovali u dono{enju odluke.

3. Postupak po zahtjevu za izvanredno preispitivanje

^lanak 43.

Zahtjev iz ~lanka 41. ovoga Zakona sadr`i ozna~enje sudske odluke ~ije se preispitivanje predla`e, kao i razloge i opseg u kome se predla`e preispitivanje te odluke.

Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga ~lanka nepotpun ili nerazumljiv, nadle`ni }e sud postupiti shodno odredbama ~lanka 24. ovog Zakona.

^lanak 44.

Nedozvoljen ili nepravodoban zahtjev iz ~lanka 41. ovoga Zakona ili zahtjev koji je podnijela neovla{tena osoba, nadle`ni sud odbacit }e rje{enjem.

Ako nadle`ni sud ne odbaci zahtjev iz stavka 1. ovog ~lanka, dostavit }e ga protivnoj stranci koja mo`e, u roku kojega odredi taj sud, podnijeti odgovor na zahtjev.

Kantonalnom sudu protiv ~ije odluke je podniet zahtjev tu`eno tijelo du`no je, na njegov zahtjev, najkasnije u roku od osam dana dostaviti sve spise predmeta koje je kantonalni sud du`an proslijediti Vrhovnome sudu Federacije u roku od tri dana po primitku predmeta, ako je zahtjev podnijet tome sudu.

^lanak 45.

Nadle`ni sud rje{ava o zahtjevu iz ~lanka 41. ovoga Zakona, po pravilu u nejavnoj sjednici, a pobijanu odluku ispituje samo u granicama zahtjeva i povreda propisa iz ~lanka 41. ovoga Zakona navedenih u zahtjevu.

^lanak 46.

Nadle`ni sud presudom odbija ili uva`ava zahtjev iz ~lanka 41. ovoga Zakona.

Presudom kojom zahtjev iz stavka 1. ovoga ~lanka uva`ava, nadle`ni sud mo`e ukinuti ili preina~iti sudsku odluku protiv koje je podniet zahtjev.

Ako Vrhovni sud Federacije ukine sudsku odluku, predmet vra}a kantonalnom sudu ~ija je odluka ukinuta, a ako kantonalni sud ukine sudsku odluku predmet vra}a vije}u iz stavka 3. ~lanka 42. ovoga Zakona, odnosno sucu pojedincu ~ija je odluka ukinuta. Taj sud, odnosno vije}e ili sudac pojedinac du`ni su izvesti sve postupovne radnje, raspraviti pitanja na koja im je ukazao nadle`ni sud i donijeti odgovaraju}u odluku.

4. Ponavljanje postupka

^lanak 47.

Postupak okon~an presudom ili rje{enjem nadle`noga suda ponovit }e se na zahtjev stranke:

1) ako stranka dozna za nove ~injenice ili nale ili stekne mogu}nost upotrijebiti nove dokaze na temelju kojih bi spor bio povoljnije rije{en za nju da su te ~injenice, odnosno dokazi bili iznijeti ili upotrijebljeni na raspravi u ranijem sudskom postupku;

2) ako je do odluke suda do{lo usljed kaznenoga djela suca ili uposlenika suda, ili je odluka isposlovana prijevarnom radnjom zastupnika ili punomo}nika stranke, njegova protivnika ili protivnikova zastupnika ili punomo}nika, a takva je radnja kazneno djelo;

3) ako je odluka utemeljena na presudi donijetoj u kaznenoj ili gra|anskoj stvari, a ta je presuda kasnije ukinuta drugom pravomo}nom sudskom odlukom;

4) ako je isprava na kojoj se temelji sudska odluka la`na ili la`no preina~ena, ili ako je svjedok, vje{tak ili stranka, prilikom preslu{anja pred sudom dao la`an iskaz, a odluka se suda temelji na tom iskazu;

5) ako stranka nale ili stekne mogu}nost da upotrijebi raniju sudsku odluku donijetu u istom upravnom sporu;

6) ako stranci, odnosno zainteresiranoj osobi, nije bila dana mogu}nost sudjelovanja u upravnome sporu.

Zbog okolnosti iz to~. 1) i 5) stavak 1. ovoga ~lanka, ponavljanje }e se dopustiti samo ako stranka, bez svoje krivnje, nije bila u stanju te okolnosti iznijeti u ranijem postupku.

^lanak 48.

Ponavljanje postupka mo`e se tra`iti najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je stranka doznala za razlog ponavljanja. Ako je stranka doznala za razlog ponavljanja prije okon~anja postupka kod suda, ali taj razlog nije mogla upotrijebiti u tijeku postupka, ponavljanje se mo`e tra`iti u roku od 30 dana od dana dostave sudske odluke.

Po proteku pet godina od pravomo}nosti sudske odluke ponavljanje se ne mo`e tra`iti. Iznimno, i nakon roka od pet godina ponavljanje postupka se mo`e tra`iti zbog zakonskih temelja navedenih u ~lanku 47. stavak 1. to~. 2), 3) i 4) ovoga Zakona.

^lanak 49.

Ponavljanje postupka pokre}e se tu`bom.

O tu`bi za ponavljanje postupka rje{ava sud koji je donio odluku na koju se odnosi razlog za ponavljanje postupka, i to sudac pojedinac koji nije sudjelovao u dono{enju te odluke.

^lanak 50.

Tu`ba za ponavljanje postupka podnosi se sudu koji je nadle`an za rje{avanje (~lanak 49. stavak 2.).

U tu`bi se mora naro~ito navesti:

- 1) presuda ili rje{enje donijeto u postupku ~ije se ponavljanje tra`i;
- 2) zakonski temelj ponavljanja (~lanak 47.) i dokazi, odnosno okolnosti koje ~ine vjerojatnim postojanje toga temelja;
- 3) okolnosti iz kojih proizlazi da je tu`ba podnijeta u zakonskome roku i ~ime se to dokazuje;
- 4) u kom pravcu i u kom opsegu se predla`e izmjena presude, odnosno rje{enja donijetog u postupku ~ije se ponavljanje tra`i.

^lanak 51.

O tu`bi za ponavljanje postupka sudac pojedinac odlu~uje bez odr`avanja rasprave.

Sud }e odbaciti tu`bu rje{enjem ako ustvrdi da je tu`bu podnijela neovla{tena osoba ili da tu`ba nije pravodobna ili da stranka nije u~inila barem vjerojatnim postojanje zakonskoga temelja za ponavljanje.

Ako sud ne odbaci tu`bu prema stavku 2. ovoga ~lanka dostavit }e je protivnoj stranci i zainteresiranim osobama i pozvati ih da u roku od 15 dana odgovore na tu`bu.

^lanak 52.

Po isteku roka za odgovor na tu`bu (~lanak 51. stavak 3.) sud presudom rje{ava o tu`bi za ponavljanje postupka.

Ako se ponavljanje postupka dozvoli, stavit }e se izvan snage ranija sudska odluka u cijelosti ili djelomi~no.

Ranije postupovne radnje na koje ne utje~u razlozi ponavljanja postupka ne }e se ponavljati.

Presudom kojom se ponavljanje postupka dozvoljava rije{it }e se i o glavnoj stvari.

^lanak 53.

Protiv odluke suda donijete po tu`bi za ponavljanje postupka mogu se podnijeti pravni lijekovi koji su ovim Zakonom dozvoljeni u glavnoj stvari.

^lanak 54.

U postupku za ponavljanje postupka shodno }e se primjenjivati odredbe ovoga Zakona o postupku po tu`bi i pravnim lijekovima, ukoliko u ~l. 47. do 53. ovoga Zakona nije druk~ije odre`eno.

5. Ostale odredbe postupka

^lanak 55.

Ukoliko ovaj Zakon ne sadr`i odredbe o postupku u upravnim sporovima shodno }e se primjenjivati odgovaraju }e odredbe zakona kojim je ure`en parni~ni postupak.

^lanak 56.

Pravne lijekove iz čl. 41. i 47. ovoga Zakona može podnositi i ombudsman kada u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti nađe da je sudskom odlukom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, odnosno prava i slobode utvrđene Ustavom Federacije i instrumentima Aneksa toga Ustava.

VI - OBVEZNOST PRESUDA

Članak 57.

Kada sud poništi osporeni upravni akt ili osporeni i prvostupanjski akt, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donijet. Ako prema naravi stvari koja je bila predmetom spora treba umjesto poništenog upravnog akta donijeti novi upravni akt, nadležno tijelo dužno je donijeti ga bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostave presude. Nadležno tijelo pri tome je vezano pravnim shvaćanjem suda i primjedbama suda glede postupka.

Članak 58.

Ako nadležno tijelo nakon poništenja osporenoga upravnog akta donese upravni akt suprotno pravnom shvaćanju suda ili suprotno primjedbama suda glede postupka, pa tužitelj podnese novu tužbu, sud je dužan u ovim slučajevima poništiti osporeni upravni akt i sam riješiti stvar presudom ako je u toj stvari potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje. Takva presuda u svemu zamjenjuje upravni akt nadležnoga tijela.

Članak 59.

Ako nadležno tijelo nakon poništenja upravnoga akta ne donese novi upravni akt u propisanu roku ili ga donese suprotno primjedbama suda glede činjeničnog stanja, pa zbog toga sud ne može donijeti presudu koja u svemu zamjenjuje upravni akt nadležnoga tijela, odgovorna osoba u tome tijelu čini tešku povredu službene dužnosti, protiv koje je nadležni sud dužan pokrenuti stegovni postupak, na način propisan odredbama st. 5. i 6. članka 27. ovoga Zakona.

VII - POSTUPAK ZAŠTITE SLOBODA I PRAVA POJEDINACA ZAJAMNIH USTAVOM FEDERACIJE

Članak 60.

Pojedinac čija su prava ili temeljne slobode zajamčene Ustavom Federacije i instrumentima Aneksa toga Ustava povrijeđene konačnim pojedinačnim aktom nadležnoga tijela, ima pravo zahtijevati zaštitu tih prava i sloboda kod nadležnoga suda, sukladno ovome Zakonu, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Članak 61.

O zahtjevima iz članka 60. ovoga Zakona za zaštitu sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije rješava kantonalni sud.

Podnoženje zahtjeva za zaštitu sloboda i prava zajamčenih Ustavom Federacije, kao i rješavanje toga zahtjeva od suda iz stavka 1. ovoga članka, obavlja se sukladno slobodnoj primjeni odredaba ovoga Zakona koje se odnose na upravni spor.

O zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka sud odlučuje rješenjem.

Članak 62.

Zaštita sloboda i prava pojedinaca zajamčenih Ustavom Federacije osigurava se i u slučajevima ako su te slobode ili prava povrijeđeni radnjom službene osobe u tijelu uprave, odnosno odgovorne osobe u gospodarskom ili drugom društvu, ustanovi ili drugoj pravnoj osobi kojom se, suprotno Zakonu, određenom pojedincu izravno osujećuje ili ograničuje takva sloboda ili pravo.

Zaštita sloboda i prava zajamčenih Ustavom Federacije, koje su povrijeđene radnjom iz stavka 1. ovoga članka, osigurava se u postupku predviđenom odredbama čl. 63. do 71. ovoga Zakona, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Članak 63.

Pojedinac čije je pravo i sloboda povrijeđeno radnjom iz članka 62. ovoga Zakona podnosi zahtjev nadležnome kantonalnom sudu.

U zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje navodi se: radnja, mjesto i vrijeme kada je učinjena, tijelo odnosno pravna osoba kod koje je ta radnja učinjena, podaci o službenoj osobi odnosno odgovornoj osobi koja je to učinila, dokazi o tome, kao i zahtjev za otklanjanjem zapreke ili ograničenja slobode ili prava koje se osporava nezakonitom radnjom.

Članak 64.

Zahtjev zbog nezakonite radnje može se podnijeti sve dok radnja traje.

Ako osoba prema kojoj je poduzeta nezakonita radnja nije u mogućnosti sama podnijeti zahtjev za zaštitu zbog nezakonite radnje, zahtjev može podnijeti i supruжник, dijete, roditelj ili drugi bliski srođnik.

Članak 65.

Ombudsman može pokretati postupak iz čl. 60. i 63. ovoga Zakona, pod uvjetima iz članka 56. ovoga Zakona.

Članak 66.

Po zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje odlučuje kantonalni sud.

Sud iz stavka 1. ovoga članka odlučuje u sastavu predviđenim člankom 6. ovoga Zakona.

Članak 67.

Sud postupka po zahtjevu hitno i na način kojim se, u uvjetima temeljna načela postupka, sudska odluka ima donijeti čim prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 68.

Sud je, bez odgode, zahtjev dostaviti na odgovor tijelu odnosno pravnoj osobi, ovisno od toga tko je učinio radnju iz članka 62. ovoga Zakona. Odgovor na zahtjev dostavlja se u roku kojega sud odredi.

Sud može, prema okolnostima slučaja, po zahtjevu donijeti odluku odmah i bez prethodne dostave zahtjeva na odgovor, ako podaci u zahtjevu pružaju za to pouzdani temelji.

Članak 69.

Kada sud nađe da je zahtjev utemeljen, donijet će rješenje kojim će zabraniti daljnje činenje nezakonite radnje. U protivnom, odbit će zahtjev rješenjem.

Sud će u rješenju iz stavka 1. ovoga članka odrediti mjere koje treba poduzeti kako bi se uspostavilo zakonito stanje, ostavljajući rok za izvršenje, kao i odrediti zakonske sankcije za slučaj neizvršenja rješenja.

Rješenje suda izvršava tijelo odnosno pravna osoba iz članka 62. stavak 1. ovoga Zakona čija je službena osoba odnosno odgovorna osoba učinila nezakonitu radnju.

Članak 70.

Protiv rje{enja iz stavka 1. ~lanka 69. ovoga Zakona ne mo`e se izjaviti `alba, ali se mo`e podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnome sudu Federacije u roku od osam dana od dana dostave rje{enja stranci.

^lanak 71.

Radi osiguranja izvr{enja rje{enja sud koji je donio rje{enje }e odmah, prema okolnostima konkretnoga slu~aja, poduzeti {to je potrebno radi osiguranja izvr{enja rje{enja, a mo`e o rje{enju obavijestiti i Vladu Federacije, odnosno vladu kantona, a u gradu i op}ini - gradsko odnosno op}insko vije}e, ovisno ~ije je tijelo u pitanju, koji su du`ni poduzeti mjere potrebne za uspostavu zakonita stanja na na~in utvr|en u rje{enju suda.

^lanak 72.

Ako rje{enje ne bude izvr{eno u ostavljenom roku, nadle`ni }e sud na zahtjev stranke izvr{iti rje{enje izravno ili preko drugog suda ili tijela.

Izvr{enje se, prema okolnostima slu~aja, provodi na tro{ak tijela, gospodarskog dru{tva ili druge pravne osobe, odnosno na tro{ak slu`bene ili odgovorne osobe koja je u~inila nezakonitu radnju.

Radi izvr{enja rje{enja, nadle`ni sud mo`e podnijeti zahtjev nadle`nome tijelu odnosno pravnoj osobi za udaljenje od du`nosti slu`bene ili odgovorne osobe, a po potrebi, mo`e protiv slu`bene odnosno odgovorne osobe, ako ona u odrejenom roku ne izvr{i rje{enje, izre}i nov~anu kaznu u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM te odrediti i druge pogodne mjere, shodno pravilima izvr{nog sudskog postupka.

VIII - KAZNE NE ODREDBE

^lanak 73.

Nov~anom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit }e se za prekr{aj institucija koja ima javne ovlasti:

- 1) ako po zahtjevu stranke ne donese rje{enje u predvi|enom roku (~lanak 17. stavak 2.);
- 2) ako ne po{alje sudu sve spise koji se odnose na predmet (~lanak 27. stavak 3.);
- 3) ako ne donese odluku po presudi (~lanak 36. stavak 5.);
- 4) ako sudu ne dostavi sve spise predmeta na njegov zahtjev (~lanak 44. stavak 3.);
- 5) ako ne donese novi upravni akt u roku ili ga donese suprotno pravnom shva}anju suda, odnosno primjedbama suda (~lanak 57.);
- 6) ako ne donese nakon poni{tenja upravnoga akta novi upravni akt u propisanome roku ili ga donese suprotno primjedbama suda glede ~injeni~noga stanja (~lanak 59.).

Za prekr{aje iz stavka 1. ovoga ~lanka kaznit }e se nov~anom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM i odgovorna osoba u instituciji koja ima javne ovlasti.

Nov~anom kaznom iz stavka 2. ovoga ~lanka kaznit }e se za prekr{aj iz stavka 1. ovoga ~lanka i odgovorna osoba u tijelu uprave, odnosno gradskoj ili op}inskoj slu`bi za upravu.

^lanak 74.

Odgovornom osobom u tijelu uprave, odnosno gradskoj ili op}inskoj slu`bi za upravu, u smislu ~lanka 73. stavak 2. ovoga Zakona, smatra se rukovoditelj tijela uprave i upravne ustanove, odnosno rukovoditelj gradske

ili opjinske slu`be za upravu i slu`benik u tim tijelima i slu`bama koji je zadu`en za izravno obavljanje određenoga posla, a nije obavio taj posao ili je u~inio radnju suprotno danoj obvezi.

IX. PRIJELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

^lanak 75.

Postupak po tu`bama pred Vrhovnim sudom Federacije podnjetim do 31.12.2003. godine, koji nije okon~an do stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavit }e se pred tim sudom prema odredbama ranije vrijede }ega Zakona.

Ako po stupanju na snagu ovoga Zakona Vrhovni sud Federacije tu`bu uva`i i poni{ti osporeni upravni akt, daljnji postupak provest }e se prema ovome Zakonu pred nadle`nim kantonalnim sudom.

Postupak po tu`bama podnjetim Vrhovnom sudu Federacije nakon 31.12. 2003. godine, koji nije okon~an do stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavit }e se pred nadle`nim kantonalnim sudom prema odredbama ovoga Zakona.

Predmeti iz stavka 3. ovoga ~lanka ustupit }e se nadle`nom kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

^lanak 76.

Postupak po redovnim i izvanrednim pravnim sredstvima podnjetim do dana stupanja na snagu ovoga Zakona koji nije okon~an, nastavit }e se pred Vrhovnim sudom Federacije prema odredbama ranije vrijede }ega Zakona.

Ako po stupanju na snagu ovoga Zakona bude ukinuta odluka suda, daljnji postupak provest }e se prema ovom Zakonu pred nadle`nim kantonalnim sudom.

^lanak 77.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje vrijediti Zakon o upravnim sporovima ("Slu`bene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 8/00).

^lanak 78.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Slu`benim novinama Federacije BiH", a po~et }e se primjenjivati istekom 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Predsjedatelj
Doma naroda Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matij}, v. r.

Predsjedatelj
Zastupni~kog doma Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimovi}, v. r.